

Evaluering av opplæringsdelen til PhD-graden ved ISS

Denne rapporten er basert på medarbeidersamtaler med internt ansatte stipendiater høsten 2020/21, framdriftsrapportene til stipendiater og veiledere 2021, erfaringsutveksling og diskusjon i instituttets PhD Utvalg. Utvalget består av representanter for stipendiatene (én internt ansatt og én eksternt ansatt stipendiat fra hver av de to fagene sosiologi og samfunnsgeografi), PhD-konsulenten og de to forskningslederne for henholdsvis sosiologi og samfunnsgeografi. Utvalgets hovedfunksjon er å fremme informasjonsflyten mellom instituttet og stipendiatene. Stipendiatenes representanter tok direkte kontakt med de andre stipendiatene, men fikk få svar så en del av innspillene bygger på deres egne erfaringer. I tillegg bygger rapporten på forskningsledernes egnevaluering.

Evaluering av opplæringsdelen

Som det framgår av framdriftsrapporten stipendiatene fylte ut høsten 2021 er de fornøyd med kursene de har tatt på instituttet og utenfor. De er spesielt fornøyde med instituttets egne obligatoriske avhandlingsseminar, frie kurs ved instituttet og metodekursene. På avhandlingsseminarer vi har arrangert på instituttet har det også kommet frem flere positive tilbakemeldinger om utbytte, både spontant og når vi har invitert til samtaler om hva de konkret har hatt utbytte av. Evalueringer av andre kurs som er gitt på instituttet viser også at studentene er fornøyde med faglig kvalitet. I 2021 hadde vi et tilfelle hvor pensum ble lagt ut sent. Slikt kan skje når bidragsyttere ikke svarer rask nok til tross forurringer.

Stipendiatene har ikke uttalt seg eksplisitt om hvordan de erfarer samsvar mellom kunnskapsmål og utbytte, men er altså fornøyd med utbyttet.

Vi får tilbakemelding på at det er krevende å finne *relevante* kurs, spesielt teorikurs. Studentene etterlyser derfor oversikt over eksterne kurs, særlig kurs i utlandet som kan være aktuelle. Dette var også noe stipendiatene var svært opptatt av i medarbeidersamtalene. På vårt institutt har vi mange bindestreks-sosiologier og bindestreks-geografier og variasjonen i stipendiatenes temavalg er svært stor. Det er vanskelig å skulle organisere store nok teorikurs internt som går rett inn i de respektive problemområdene, særlig for dem som ikke er del av større forskningsprosjektene. Alle finner heller ikke det de mener de trenger eksternt. Vi har begynt å oppfordre de som arrangerer prosjektbaserte teorikurs til å formulere tema og legge dem opp slik at de oppleves som relevante for flere, og at og kurs kan tas både med og uten paper.

Det er mulig stipendiatene har for store forventninger til hvor skreddersydde teorikursene må være, noe som vi stadig tar opp med dem. Samtidig er det forståelig at de i et presset løp gjerne vil arbeide mest mulig målrettet inn mot artiklene sine og avhandlingen. Vi har satt i gang arbeid med å få etablert et teorikurs om overordnede problemstillinger i fagene våre. I tillegg formidler vi at frie kurs godt kan handle om temaer utenfor avhandlingens kjerne og at PhD-utdanningen også skal være relevant for stipendiatene kan komme til å arbeide med etter doktorgraden.

På spørsmål om tilbudet av ikke-faglige kurs er det kommet ønske om noen korte og forholdsvis enkle skriveseminarer på instituttet, spesielt rettet mot artikler. De er tenkt som supplement til skrivekurset fakultetet nå organiserer ved å gi inspirasjon og hjelp under selve i skriveprosessen. Ellers sitter forskningslederne igjen med et inntrykk av at studentene ikke helt får med seg fakultetets tilbud om ikke-faglige kurs, som prosjektstyring og karriereplanlegging. Stipendiatrepresentantene mener tilbudet bør 'flagges' bedre: Stipendiatene sjekker ikke emnesidene så ofte

og ønsker at mer informasjon sendes ut på e-post. Noen finner det vanskelig/tungvint å finne frem på fakultetets nettside.

Med tanke på forutsigbarhet mener studentene det blir lettere å planlegge hvis alle de obligatoriske kursene går hvert semester og når det gis mulighet til å delta digitalt. (På instituttet går de obligatoriske kursene hvert semester.) Videre er det misnøye blant stipendiater og veiledere med at introduksjonskursene ved fakultetet og instituttet kommer før opptak av eksternt finansierte stipendiater. Noen må derfor vente et semester på introduksjonskurs. Ved ISS er dette endret fra i vår. Da blir introduksjonskurset arrangert sent i mars. Instituttet lar studenter som er på feltarbeid delta digitalt. Det gjelder også de som av andre tungtveiende grunner ikke kan delta fysisk.

Relevante tiltak

- Vi jobber kontinuerlig med å forbedre kurstilbudet. Det kommer flere teorikurs de neste årene som er knyttet til NFR-støttede prosjekter. Det er verdt å trekke frem at Samfunnsgeografi, gjennom Per Gunnar Røe, deltar en av de nye forskerskolene som ble innvilget støtte fra NFR i år: "Empowered Futures: A Global Research School Navigating the Social and Environmental Controversies of Low-Carbon Energy Transitions". Det er et langsiktig samarbeid mellom NMBU (prosjektansvarlig), UiB, UiS, UiA og UiO ved Include-prosjektet med finansiering fram til 2030. Her ligger det et stort potensial for utvidet kurstilbud. Vi har satt opp en parallellsesjon med stipendiatene på årets Vinterseminar i samfunnsgeografi i mars for å diskutere hvordan stipendiatene ved vårt institutt kan dra nytte av dette.
- Vi arbeider med å få etablert et overordnet samfunnsvitenskapelig teorikurs på instituttet. Det går noe saktere enn forventet på grunn av stort arbeidstrykk blant de vitenskapelige ansatte)
- Vi vil undersøke muligheten for å innføre små korte artikkelorienterte skriveseminar, og ser for oss 1-2 ganger i året.
- Etter at Sommerskolen er nedlagt arbeider instituttet nå med å få arrangert kurset i 'mixed methods'.
- Forventningsavklaring mht relevans og hvor skreddersydde kurs må være for å bli godkjent vil fortsatt være et tema på avhandlingsseminarene. Vi tenker at innholdet i krav til relevans også bør diskuteres og forankres i Programrådet.
- Det er ønskelig med en løsning der alle fagene ved fakultetet fortløpende melder inn det de arrangerer av åpne PhD-kurs. Det vil hjelpe stipendiatene med å kjennskap til hvilke kurs de kan ta lokalt.